

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ MGR A. GORGOLEWSKIEJ

Celem pracy doktorskiej było określenie roli symulacji mentalnych w procesie wspomagania rozwoju umiejętności samokontroli u dzieci w wieku od 5. do 7. roku życia, pochodzących z różnych środowisk socjoekonomicznych. Zrealizowano dwa moduły badawcze. Moduł I miał na celu opracowanie narzędzia pomiaru umiejętności samokontroli u dzieci w wieku późnoprzedшкоlnym. Prace w ramach tego modułu zakończyły się stworzeniem baterii zadań o nazwie *Skala Samokontroli dla Dzieci*. Narzędzie to zostało następnie wykorzystane w module II. Celem modułu II – eksperymentalnego – było ustalenie wpływu treningu wyobraźniowego opartego na symulacjach mentalnych procesu na poziom umiejętności samokontroli u dzieci w wieku późnoprzedшкоlnym. Badaniem objęto 194 dzieci w wieku od 5 do 7 lat, w tym 96 dzieci z grupy o wysokim ryzyku zagrożenia ubóstwem oraz 98 dzieci z grupy o niskim ryzyku zagrożenia ubóstwem. Wyniki badań ujawniły, że symulacje mentalne pozytywnie wpłynęły na umiejętność kontroli emocji oraz funkcję wykonawczą u dzieci. Dodatkowo, zgodnie z oczekiwaniami, wyniki badania ujawniły większy wzrost umiejętności samokontroli pod wpływem treningu wyobraźniowego u dzieci o wysokim (w porównaniu do dzieci o niskim) ryzyku zagrożenia ubóstwem, jednakże jedynie w przypadku wskaźnika funkcji wykonawczej.

Słowa kluczowe: samokontrola, symulacje mentalne, trening wyobraźniowy, rozwój dziecka, średnie dzieciństwo